TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2017. gada 26. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Transports – Vadītāja apliecība – Direktīva 2006/126/EK – 2. panta 1. punkts – Vadītāja apliecību savstarpēja atzīšana – "Vadītāja apliecības" jēdziens – Sertifikāts par transportlīdzekļu vadīšanas tiesību eksāmenu (*CEPC*), kas tā īpašniekam dod tiesības vadīt transportlīdzekli dalībvalsts teritorijā, kura to ir izsniegusi, pirms galīgās vadītāja apliecības izdošanas – Situācija, kurā *CEPC* īpašnieks vada transportlīdzekli citā dalībvalstī – Pienākums atzīt *CEPC* – CEPC īpašniekam noteiktās sankcijas par transportlīdzekļa vadīšanu ārpus tās dalībvalsts teritorijas, kas ir izsniegusi minēto *CEPC* – Samērīgums

Lieta C-195/16

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Amtsgericht Kehl* (Kēlas pirmās instances tiesa, Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2016. gada 24. martā un kas Tiesā reģistrēts 2016. gada 7. aprīlī, kriminālprocesā pret

I,

piedaloties

Staatsanwaltschaft Offenburg.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilešičs [*M. Ilešič*], tiesneši A. Ross [*A. Rosas*] (referents), K. Toadere [*C. Toader*], A. Prehala [*A. Prechal*] un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*],

ģenerāladvokāts M. Bobeks [*M. Bobek*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– Nīderlandes valdības vārdā – *B. Koopman* un *M. K. Bulterman*, pārstāves,

– Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,

– Eiropas Komisijas vārdā – *G. Braun* un *N. Yerrell*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2017. gada 16. maija tiesas sēdē,

* Tiesvedības valoda – vācu.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LESD 18., 21., 45., 49. un 56. pantu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra Direktīvas 2006/126/EK par vadītāju apliecībām (OV 2006, L 403, 18. lpp., un labojums – OV 2009, L 19, 67. lpp.) 2. pantu.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā kriminālprocesu pret *I*, kas dzīvo Francijā, par mehāniskā transportlīdzekļa vadīšanu Vācijas teritorijā bez vadīšanas tiesībām.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Saskaņā ar Direktīvas 2006/126 preambulas 2.–4., 6. un 8. apsvērumu:

"(2) Noteikumi par vadītāju apliecībām ir būtiski kopējās transporta politikas elementi, kas palīdz uzlabot ceļu satiksmes drošību un atvieglina tādu personu brīvu pārvietošanos, kuras apmetas uz dzīvi dalībvalstī, kas nav tā pati, kurā izsniegta vadītāja apliecība. Ņemot vērā to, cik svarīgi ir individuāli transportlīdzekļi, tas, ka personai ir vadītāja apliecība, ko pienācīgi atzinusi uzņēmēja dalībvalsts, veicina pārvietošanās un uzņēmējdarbības brīvību. [..]

(3) Iespēja izstrādāt valstu noteikumus par derīguma termiņu, kā paredzēts [Padomes 1991. gada 29. jūlija] Direktīvā 91/439/EEK [par vadītāju apliecībām (OV 1991, L 237, 1. lpp.)], izraisa dažādu noteikumu līdzāspastāvēšanu dažādās dalībvalstīs un to, ka dalībvalstīs ir derīgas vairāk nekā 110 dažāda parauga vadītāju apliecības. Tas rada pārskatāmības problēmas pilsoņiem, policijas spēkiem un struktūrām, kas ir atbildīgas par vadītāju apliecību izmantošanu, kā arī izraisa to, ka tiek viltoti dokumenti, dažkārt vairākus desmitus gadu veci.

(4) Lai novērstu to, ka vienotās Eiropas vadītāja apliecības paraugs kļūst par vēl vienu paraugu papildus tiem 110 paraugiem, kas jau ir apritē, dalībvalstīm būtu jāveic visi pasākumi, kas vajadzīgi, lai visiem vadītāja apliecību turētājiem izsniegtu vienota parauga apliecības.

[..]

(6) Vadītāju apliecības ir savstarpēji atzītas. [..]

[..]

(8) Ceļu satiksmes drošības dēļ būtu jāparedz minimālās prasības, lai varētu saņemt vadītāja apliecību. [..]"

4 Direktīvas 2006/126 1. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Dalībvalstis saskaņā ar šo direktīvu ievieš tādu attiecīgas valsts vadītāja apliecību, kam pamatā ir I pielikumā aprakstītais Kopienas paraugs. Emblēma Kopienas parauga vadītāja apliecības pirmajā pusē satur vadītāja apliecību izdevušās dalībvalsts atšķirības zīmi."

5 Atbilstoši šīs direktīvas 2. panta 1. punktam "dalībvalstu izsniegtas vadītāju apliecības ir savstarpēji atzītas".

6 Minētās direktīvas 3. pantā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai izvairītos no iespējamas vadītāju apliecību viltošanas, tostarp arī tāda parauga vadītāju apliecību viltošanas, kuras izsniegtas pirms šīs direktīvas stāšanās spēkā. Dalībvalstis par to informē Komisiju.

2. Vadītāju apliecību materiālu, kā noteikts I pielikumā, padara drošu pret viltojumiem, piemērojot parametrus, kas izstrādāti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, un kas Komisijai jānosaka saskaņā ar 9. panta 2. punktā minēto kārtību. Dalībvalstis var ieviest papildu drošības elementus.

3. Dalībvalsts nodrošina, ka 2033. gada 19. janvāris [janvārī] visas izsniegtās vai apritē esošās vadītāju apliecības atbilst šīs direktīvas prasībām.”

7 Šīs pašas direktīvas 4. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

“Vadītāja apliecība, kas paredzēta 1. pantā, dod tiesības vadīt turpmāk definētu kategoriju pašgājējus transportlīdzekļus. To var izsniegt, kad sasniegts katrai kategorijai norādītais vecuma cenzs. [..]”

8 Direktīvas 2006/126 5. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Vadītāju apliecībās ir uzskaitīti nosacījumi, ar kādiem vadītājs drīkst vadīt transportlīdzekli.”

9 Šīs direktīvas 7. panta 1. punktā ir noteikts:

“Vadītāju apliecības izsniedz tikai šādiem pretendentiem:

a) kas ir izturējuši braukšanas prasmes un stila pārbaudi un teorētisku zināšanu pārbaudi un atbilst medicīniskiem standartiem saskaņā ar II un III pielikumu;

[..]

e) kam pastāvīgā dzīvesvieta ir dalībvalstī, kura izsniedz vadītāja apliecību, vai kas var pierādīt, ka ir tajā mācījušies vismaz sešus mēnešus.”

10 Saskaņā ar minētās direktīvas 13. pantu:

“1. Vienojoties ar Komisiju, dalībvalstis nosaka atbilsmes tiesībām, kas iegūtas pirms šīs direktīvas īstenošanas, un 4. pantā definētajām kategorijām.

Pēc apspriešanās ar Komisiju dalībvalstis var savos tiesību aktos izdarīt pielāgojumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu 11. panta 4., 5. un 6. punktu.

2. Šī direktīva neatņem vai jebkādi nekvalificē braukšanas tiesības, kas piešķirtas pirms 2013. gada 19. [janvāra].”

11 Direktīvas 2006/126 16. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis ne vēlāk kā 2011. gada 19. [janvārī] pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu 1. panta 1. punkta, 3. panta, 4. panta 1., 2. un 3. punkta un 4. punkta b) līdz k) apakšpunkta, 6. panta 1. punkta un 2. punkta a), c), d) un e) apakšpunkta, 7. panta 1. punkta b), c) un d) apakšpunkta, 2., 3. un 5. punkta, 8. panta, 10. panta, 13. panta, 14. panta, 15. panta prasības, kā arī I pielikuma 2. punkta, II pielikuma 5.2. punkta attiecībā uz A1, A2 un A kategoriju, IV, V un VI pielikuma prasības. Dalībvalstis Komisijai tūlīt dara zināmus šos aktus.

2. Tās piemēro šos aktus no 2013. gada 19. [janvāra]."

Vācijas tiesības

12 No iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka atbilstoši *Strassenverkehrsgesetz* (Likums par ceļu satiksmi, turpmāk tekstā – "*StVG*") 21. panta 1. punkta 1. apakšpunktam persona, kas vada mehānisko transportlīdzekli bez vajadzīgajām vadīšanas tiesībām ir vainīga kriminālpārkāpumā par vadīšanu bez vadīšanas tiesībām, par ko sods ir brīvības atņemšana līdz vienam gadam vai naudas sods. Turklāt šiem sodiem var tikt pievienots transportlīdzekļa vadīšanas aizliegums līdz trim mēnešiem atbilstoši *Strafgesetzbuch* (Krimināllkodekss, turpmāk tekstā – "*StGB*") 44. pantam, izmantotā vadītā transportlīdzekļa konfiskācija atbilstoši *StVG* 21. panta 3. punktam, kā arī termiņa noteikšana, kurā nevar tikt iegūtas transportlīdzekļa vadīšanas tiesības, atbilstoši *StGB* 69.*bis* panta 1. punkta trešajam teikumam.

13 Ja vadītājam nav savas vadītāja apliecības, kas kalpo par pierādījumu, ka viņam ir transportlīdzekļu vadīšanas tiesības, viņš ir sodāms par administratīvu pārkāpumu saskaņā ar *Fahrerlaubnis-Verordnung* (Noteikumi par transportlīdzekļu vadīšanas tiesībām, turpmāk tekstā – "*FeV*") 75. panta 4. punktu, atbilstoši *StVG* 24. panta 2. punktam piespriežot naudas sodu, kas var sasniegt EUR 2000, bet kas parasti ir EUR 10 atbilstoši pielikuma, kurš attiecas uz *Bussgeldkatalog-Verordnung* (Rīkojums par naudas sodu katalogu) 1. panta 1. punktu, 168. punktam.

14 Atbilstoši *FeV* 22. panta 4. punktam eksaminētājs principā izsniedz transportlīdzekļu vadītāja apliecības pretendentam galīgo vadītāja apliecību uzreiz pēc vadīšanas eksāmena nokārtošanas. Saskaņā ar šīs tiesību normas septīto teikumu izņēmuma gadījumā, ja vadītāja apliecība vēl nav pieejama, pretendents saņem ierobežoti derīgu sertifikātu par eksāmena nokārtošanu, kas Vācijā ir vadīšanas tiesību pierādījums.

15 Zināmos apstākļos ārvalsts iestādes piešķirtas vadīšanas tiesības saskaņā ar *FeV* 28. un nākamajiem pantiem ļauj to īpašniekam vadīt mehānisko transportlīdzekli Vācijā.

16 Saskaņā ar *FeV* 29. panta 1. punkta pirmo teikumu ārvalstīs dzīvojošas personas, kurām ir ārvalstīs piešķirtas tiesības vadīt transportlīdzekli, atbilstoši šīm savām tiesībām principā drīkst vadīt transportlīdzekļus Vācijā. Šīs transportlīdzekļu vadīšanas tiesības saskaņā ar *FeV* 29. panta 2. punktu ir jāapliecina ar attiecīgu vadītāja apliecību.

17 Saskaņā ar *FeV* 29. panta 3. punkta 1. apakšpunktu ārvalstī piešķirtas transportlīdzekļu vadīšanas tiesības saskaņā ar tā 29. panta 1. punktu it īpaši netiek atzītas tad, ja to īpašnieka rīcībā ir tikai braukšanas mācību atļauja vai cita uz laiku izsniegta vadītāja apliecība.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

18 2015. gada 15. maijā *I*, kas dzīvo Francijā, tika aizturēts Kēlas (Vācija) pašvaldības teritorijā, vadot B kategorijas transportlīdzekli uz valsts autoceļa. Attiecīgajai personai bija derīga personas apliecība, kā arī sertifikāts par nokārtotu vadītāja apliecības eksāmenu (turpmāk tekstā – "*CEPC*") – pagaidu dokuments, kas būtībā tiek izsniegts visiem pretendentiem, kuri Francijā ir nokārtojuši teorētiskos un vadīšanas eksāmenus B kategorijas vadītāja apliecības iegūšanai, un kas atbilstoši Francijas tiesiskajam regulējumam tiesībsargājošām iestādēm kalpo kā vadītāja apliecība četrus mēnešus pēc vadīšanas eksāmena nokārtošanas. Ir skaidrs, ka aizturēšanas dienā Francijas iestādes vēl nebija izsniegušas *I* galīgo vadītāja apliecību.

19 Uzskatot, ka, tā kā *CEPC* ir derīgs tikai Francijas teritorijā, *I* faktu norises laikā nebija transportlīdzekļu vadīšanas tiesību ārvalstīs, kas viņam dotu tiesības vadīt mehānisko transportlīdzekli Vācijā atbilstoši *FeV* 28. un nākamajiem pantiem, *Staatsanwaltschaft Offenburg* (Offenburgas prokuratūra, Vācija) cēla prasību *Amtsgericht Kehl* (Kēlas pirmās instances tiesa, Vācija), lai ar rīkojumu krimināllietā *I* tiktu uzlikts naudas sods par kriminālpārkāpumu – transportlīdzekļa vadīšanu bez transportlīdzekļu vadīšanas tiesībām – *StVG* 21. panta izpratnē.

20 Iesniedzējtiesa norāda, ka pamattiesvedībā tai ir jāpārbauda, vai ir saskatāms kriminālpārkāpuma – transportlīdzekļa vadīšanas bez transportlīdzekļu vadīšanas tiesībām – sastāvs un vai *I* bija transportlīdzekļu vadīšanas tiesības, kas viņam atļauj vadīt transportlīdzekli Vācijā, vai arī ir vēl citi iemesli, lai par faktiem pamatlietā netiktu piemērota krimināllatbildība. Turklāt gadījumā, ja minētā tiesa secinātu, ka par šiem faktiem krimināllatbildība nav piemērojama, tā šaubās par to, vai par šiem faktiem ir jāpiemēro sods kā par administratīvu pārkāpumu.

21 Šajā gadījumā iesniedzējtiesa paskaidro, ka atbilstoši Francijas tiesībām *I* kopš viņam tika izsniegtas *CEPC* bija tiesības vadīt motorizētus B kategorijas transportlīdzekļus uz publiskiem ceļiem.

22 Šī tiesa norāda, ka līdz viņa galīgās vadītāja apliecības izsniegšanai, kas notika 2015. gada 9. jūlijā, ieinteresētā persona varēja pierādīt šīs transportlīdzekļu vadīšanas tiesības Francijas teritorijā, uzrādot *CEPC* un personu apliecinošu dokumentu.

23 Iesniedzējtiesa uzskata, ka *CEPC* izsniegšana radīja tiesības vadīt atbilstošās kategorijas mehānisko transportlīdzekli, neierobežojot šīs tiesības ar Francijas teritoriju. Tāpat kā Vācijas tiesībās, arī Francijas tiesībās ir nošķirtas vadīšanas tiesības un tiesības apliecinošs dokuments, tas ir, vadītāja apliecība, lai gan franču valodā abos gadījumos tiek lietots viens un tas pats termins (“vadītāja apliecība”). Tādējādi transportlīdzekļa vadīšana, neesot vadītāja apliecības īpašniekam, būtu sodāms noziedzīgs nodarījums, bet fakts, ka transportlīdzeklis tiek vadīts bez līdzpaņemtas vadītāja apliecības, būtu administratīvs pārkāpums.

24 *CEPC* kā tiesības apliecinoša dokumenta spēkā esamība saskaņā ar Francijas tiesību aktiem esot ierobežota uz laiku līdz četriem mēnešiem. Parasti vadītāja apliecības pretendentam šajā laikā tiek izsniegta galīgā vadītāja apliecība. Turpretim, ja šajā termiņā vadītāja apliecības pretendents nesaņem galīgo vadītāja apliecību, *CEPC* zaudējot savu tiesības apliecinoša dokumenta funkciju, bet vadīšanas tiesības nezūdot. Tādējādi persona, kura pienācīgā laikā nav iesniegusi pieteikumu izsniegt vadītāja apliecību un kuras *CEPC* zaudē savu tiesības apliecinoša dokumenta spēku pēc četriem mēnešiem saskaņā ar Francijas tiesībām, vada transportlīdzekli nevis bez vadīšanas tiesībām, bet bez vadītāja apliecības. Tādējādi šī persona varot tikt vainota administratīvā pārkāpumā, nevis noziedzīgā nodarījumā.

25 Pēc *CEPC* izsniegšanas B kategorijas vadītāja apliecības izsniegšana esot atkarīga tikai un vienīgi no tā, vai pretendents ir pienācīgi iesniedzis pieteikumu. Tātad vadītāja apliecība tiekot izsniegta gandrīz automātiski. Pretendents nevarot nekādi ietekmēt vadītāja apliecības izsniegšanas termiņu.

26 Iesniedzējtiesas skatījumā, uzdotais jautājums, vai Direktīvas 2006/126 2. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā dalībvalstīm tiek noteikts pienākums atzīt vadīšanas tiesības tikai tad, ja ir izsniegta galīgā vadītāja apliecība kā tiesības apliecinošs dokuments, vai tomēr tā, ka atzīšanas pienākums ir piemērojams pašām vadīšanas tiesībām neatkarīgi no tā, vai kompetentā iestāde ir izsniegusi galīgo vadītāja apliecību.

27 Minētā tiesa uzskata, ka šī neskaidrība izriet arī no Direktīvas 2006/126 vācu un franču valodas versijās lietotās terminoloģijas.

28 Turklāt iesniedzējtiesa uzskata, ka atteikums atzīt *I* vadīšanas tiesības vai atzīt, ka *CEPC* ir tiesības apliecinošs dokuments, un no tā attiecībā uz *I* izrietošais noziedzīgais nodarījums vai administratīvais pārkāpums, šķiet, var apdraudēt vispārējo principu par diskriminācijas aizliegumu LESD 18. panta izpratnē, kā arī pamatbrīvības, kas ir paredzētas LESD 21., 45., 49. un 56. pantā.

29 Vadītāja apliecības pretendentam, kas dzīvo Francijā, neesot iespējams uzreiz pēc vadīšanas eksāmena nokārtošanas strādāt Vācijā vietā, kuru viņš var sasniegt vienīgi, izmantojot savu personisko transportlīdzekli. Savukārt uz Vācijā dzīvojošu vadītāja apliecības pretendentu netiekot attiecināts šāds ierobežojums. Tādējādi, kaut arī abi šie vadītāja apliecības pretendenti ir apliecinājuši atbilstoši Direktīvai 2006/126 saskaņoto vadīšanas tiesību iegūšanas nosacījumu izpildi, viņu tiesības nebūtu vienādas. Tādējādi iesniedzējtiesa uzskata, ka, šķiet, pastāv diskriminācija, pamatojoties uz dzīvesvietu citā dalībvalstī.

30 Šādos apstākļos *Amtsgericht Kehl* (Kēlas pirmās instances tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai Eiropas Savienības tiesības, it īpaši Direktīvas [2006/126] 2. pants vai [LESD] 18., 21., 45., 49. un 56. pants, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem netiek pieļauts tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums, kurā netiek atzītas citā dalībvalstī iegūtas vadīšanas tiesības, it īpaši, ja tās ir iegūtas atbilstoši minētās direktīvas normām?

2) Vai [Savienības] tiesības, it īpaši Direktīvas 2006/126 2. pants vai LESD 18., 21., 45., 49. un 56. pants, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tām netiek pieļauts dalībvalsts tiesiskais regulējums, kurā netiek atzīts sertifikāts, ko cita dalībvalsts ir izsniegusi saskaņā ar minētās direktīvas prasībām šajā dalībvalstī iegūtu vadīšanas tiesību īpašniekam, arī tad, ja šā sertifikāta derīgumu šī dalībvalsts ir ierobežojusi uz noteiktu laiku un tas ir spēkā tikai tās teritorijā, un turklāt tas neatbilst Direktīvā 2006/126 paredzētā vadītāja apliecības parauga prasībām?

3) Ja uz pirmo jautājumu tiek sniegta noliedzoša atbilde, vai [Savienības] tiesības, it īpaši Direktīvas 2006/126 2. pants vai LESD 18., 21., 45., 49. un 56. pants, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tām netiek pieļauts dalībvalsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēts krimināls sods par kriminālpārkāpumu, vadot transportlīdzekli, tādēļ, ka transportlīdzekļa vadītājam nav vadīšanas tiesību, lai gan citā dalībvalstī šis transportlīdzekļa vadītājs ir ieguvis vadīšanas tiesības atbilstoši Direktīvai 2006/126, tomēr viņš tās nevar apliecināt, iesniedzot dokumentu, kas atbilst Direktīvā 2006/126 paredzētajam vadītāja apliecības paraugam?

4) Ja uz otro jautājumu tiek sniegta noliedzoša atbilde, vai [Savienības] tiesības, it īpaši Direktīvas 2006/126 2. pants vai LESD 18., 21., 45., 49. un 56. pants, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tām netiek pieļauts dalībvalsts, kurā galīgā vadītāja apliecība tās pretendentam parasti tiek izsniegta uzreiz pēc vadīšanas eksāmena nokārtošanas, tiesiskais regulējums, kurā administratīvs sods ir paredzēts par administratīvu pārkāpumu, kas izpaužas kā par transportlīdzekļa vadīšana, kad transportlīdzekļa vadītājs, kurš citā dalībvalstī ir ieguvis vadīšanas tiesības atbilstoši Direktīvas 2006/126 prasībām, ir vadījis transportlīdzekli bez galīgās vadītāja apliecības, lai apliecinātu savas vadīšanas tiesības, jo, ņemot vērā īpatnības, kas šajā citā dalībvalstī ir raksturīgas galīgās vadītāja apliecības izsniegšanas procedūrai un ko transportlīdzekļa vadītājs nevar ietekmēt, šāda vadītāja apliecība viņam vēl nav izsniegta, bet tās vietā viņa rīcībā ir oficiāls sertifikāts par vadīšanas tiesību iegūšanai nepieciešamo nosacījumu izpildi?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo un otro jautājumu

31 Uzdodot savu pirmo un otro jautājumu, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas2006/126 2. panta 1. punkts, kā arī LESD 18., 21., 45., 49. un 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem netiek pieļauts tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru šī dalībvalsts var atteikties atzīt citā dalībvalstī izdotu sertifikātu, kas apliecina tā īpašnieka tiesības vadīt transportlīdzekli, ja šis sertifikāts neatbilst šajā direktīvā paredzētajām vadītāja apliecības parauga prasībām pat tad, ja minētā sertifikāta īpašnieks izpilda minētajā direktīvā paredzētos nosacījumus vadītāja apliecības izsniegšanai.

32 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī tās konteksts un šo normu ietverošā tiesiskā regulējuma mērķi (spriedums, 2017. gada 11. maijs, *Krijgsman*, C-302/16, EU:C:2017:359, 24. punkts un tajā minētā judikatūra).

33 Atbilstoši Direktīvas 2006/126 2. panta 1. punktam "dalībvalstu izsniegtas vadītāju apliecības ir savstarpēji atzītas".

34 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru minētajā tiesību normā ir paredzēts bez jebkādām formalitātēm savstarpēji atzīt dalībvalstīs izdotas vadītāju apliecības (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2012. gada 1. marts, *Akyüz*, C-467/10, EU:C:2012:112, 40. punkts; 2012. gada 26. aprīlis, *Hofmann*, C-419/10, EU:C:2012:240, 43. un 44. punkts, kā arī 2015. gada 23. aprīlis, *Aykul*, C-260/13, EU:C:2015:257, 45. punkts).

35 Lai atbildētu uz iesniedzējtiesas uzdoto pirmo un otro jautājumu, tomēr ir jānosaka, vai šis dalībvalstīm noteiktais savstarpējas atzīšanas pienākums attiecas vienīgi uz vadītāju apliecībām kā dokumentiem, kas pierāda tiesību vadīt transportlīdzekli esamību, vai arī tas attiecas uz pašām vadīšanas tiesībām, neatkarīgi no tā, vai ir vai nav vadītāja apliecība.

36 Vispirms attiecībā uz attiecīgās tiesību normas gramatisko interpretāciju iesniedzējtiesa šaubās par Direktīvas 2006/126 2. panta 1. punktā minētā termina "vadītāja apliecība" interpretāciju. Vispārīgāk atgādināma lingvistiskās grūtības saistībā ar šajā direktīvā izmantoto terminu izvēli, tā it īpaši ir norādījusi, ka nav pārliecības par to, vai minētās direktīvas vācu un franču valodu versijās ietvertie termini "*Führerschein*" un "*permis de conduire*" apzīmē tikai dokumentu, kas pierāda vadīšanas tiesību esamību, un termini "*Fahrerlaubnis*" un "*droit de conduire*" – tikai pašas vadīšanas tiesības.

37 Kā savu secinājumu 50. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts – tomēr, ņemot vērā Direktīvas 2006/126 2. panta 1. punkta vairākās valodu versijās lietotos terminus, piemēram, vācu valodā ("*Führerscheine*"), angļu valodā ("*driving licences*"), čehu valodā ("*řidičské průkazy*"), spāņu valodā ("*permisos de conducción*"), itāļu valodā ("*patenti di guida*"), nīderlandiešu valodā ("*rijbewijzen*"), somu valodā ("*ajokortit*"), rumāņu valodā ("*permisele de conducere*") vai arī zviedru valodā ("*Körkort*"), šķiet, ka ar šajā tiesību normā minēto terminu "vadītāja apliecība" ir izdarīta atsauce uz dokumentu, kas apliecina vadīšanas tiesību esamību.

38 Visbeidzot, Direktīvas 2006/126 2. panta 1. punkta konteksta pārbaude liek izdarīt tādu pašu secinājumu.

39 Faktiski ar šo direktīvu ir ieviesta vienota Kopienas parauga vadītāja apliecība, ar kuru ir paredzēts aizstāt dalībvalstīs pastāvošās dažādās vadītāju apliecības (spriedumi, 2012. gada 26. aprīlis, *Hofmann*, C-419/10, EU:C:2012:240, 40. punkts, un 2017. gada 26. aprīlis, *Popescu*, C-632/15, EU:C:2017:303, 36. punkts).

40 Šajā ziņā jānorāda, pirmkārt, ka minētās direktīvas normās ir ietvertas it īpaši dokumenta izskata, satura, fizisko īpašību un drošības elementu prasības, lai standartizēti un vienoti pierādītu vadīšanas tiesību esamību, kā ģenerāladvokāts ir precizējis savu secinājumu 51. punktā.

41 Direktīvas 2006/126 1. panta 1. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstis saskaņā ar tās normām ievieš savu vadītāja apliecību, kam pamatā ir minētās direktīvas I pielikumā norādītais Savienības paraugs. Šajā paraugā ir ietverts vadītāja apliecības vizuālais izskats un norādīts, kāda informācija tajā ir jāietver. Attiecībā uz šādas vadītāja apliecības saturu Direktīvas 2006/126 5. panta 1. punktā ir ietverta prasība, lai tajā būtu norādīti nosacījumi, ar kādiem vadītājs drīkst vadīt transportlīdzekli. Attiecībā uz drošības elementiem viltošanas riska novēršanai minētās direktīvas 3. panta 2. punktā, skatītā kopā ar tās I pielikumu, ir skaidri paredzēts, ka vadītāja apliecībai izmantotajam materiālam ir jābūt aizsargātam pret viltojumiem.

42 Kā ģenerāladvokāts ir norādījis savu secinājumu 53. punktā, it īpaši no Direktīvas 91/439, kurai sekoja Direktīva 2006/126, I pielikuma, izriet, ka pirmās minētās direktīvas mērķis ir arī paša minētā dokumenta saskaņošana.

43 Otrkārt, ar Direktīvu 2006/126 – kā tas izriet no tās preambulas 8. apsvēruma – ir veikta minimālo prasību saskaņošana tās 1. pantā paredzētās vadītāja apliecības izsniegšanai. Šie nosacījumi it īpaši ir definēti šīs direktīvas 4. un 7. pantā un tostarp attiecas uz prasīto minimālo vecumu, prasmēm vadīt transportlīdzekli, pārbaudījumiem, kas ir jānokārto pretendentam, un viņa dzīvesvietu izdevējas dalībvalsts teritorijā.

44 Šīs vadītāja apliecības iegūšanas nosacījumu saskaņošanas nolūks, kā ģenerāladvokāts norāda savu secinājumu 58. un 59. punktā, it īpaši ir noteikt iepriekšējus nosacījumus, kas vajadzīgi minēto vadītāja apliecību savstarpējai atzīšanai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1978. gada 28. novembris, *Choquet*, 16/78, EU:C:1978:210, 7. punkts).

45 Šādos apstākļos jāatgādina, ka Tiesa ir uzskatījusi, ka Direktīvas 2006/126 2. panta 1. punktā dalībvalstīm ir paredzēts skaidrs un precīzs vadītāja apliecību savstarpējas atzīšanas bez jebkādām formalitātēm pienākums, kas neatstāj nekādu novērtējuma brīvību attiecībā uz to, kādi pasākumi ir jāpieņem, lai to izpildītu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2012. gada 1. marts, *Akyüz*, C-467/10, EU:C:2012:112, 40. punkts; 2012. gada 26. aprīlis, *Hofmann*, C-419/10, EU:C:2012:240, 43. un 44. punkts, kā arī 2015. gada 23. aprīlis, *Aykul*, C-260/13, EU:C:2015:257, 45. punkts).

46 Tā vairākkārtīgi ir nospriedusi, ka izdevējai dalībvalstij ir jāpārbauda, vai Savienības tiesībās noteiktās minimālās prasības, it īpaši tās, kas attiecas uz dzīvesvietu un prasmēm vadīt transportlīdzekli un kas ir paredzētas Direktīvas 91/439 7. panta 1. punktā un pēc tam pārņemtas Direktīvas 2006/126 7. panta 1. punktā, ir izpildītas un tātad – vai vadītāja apliecības izsniegšana ir pamatota (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2009. gada 19. februāris, *Schwarz*, C-321/07, EU:C:2009:104, 76. punkts, un 2015. gada 23. aprīlis, *Aykul*, C-260/13, EU:C:2015:257, 46. punkts).

47 Tiesa šajā ziņā ir uzskatījusi, ka, tā kā dalībvalsts iestādes ir izsniegušas vadītāja apliecību saskaņā ar Direktīvas 2006/126 1. panta 1. punktu, citām dalībvalstīm nav tiesību pārbaudīt, vai ir ievēroti šajā direktīvā paredzētie izdošanas nosacījumi, jo dalībvalsts izsniegtas vadītāja apliecības turēšana ir jāuzskata par pierādījumu, ka šīs apliecības īpašnieks atbilda šiem nosacījumiem dienā, kad tā tika izsniegta (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2012. gada 26. aprīlis, *Hofmann*, C-419/10, EU:C:2012:240, 46. un 47. punkts, kā arī 2015. gada 23. aprīlis, *Aykul*, C-260/13, EU:C:2015:257, 47. punkts).

48 Tādējādi, ņemot vērā šo judikatūru, kā arī Direktīvas 2006/126 2. panta 1. punkta gramatisko interpretāciju un minētās direktīvas vispārējo sistēmu, šķiet, ka šajā tiesību normā, kurā ir paredzēta savstarpēja "vadītāja apliecību" atzīšana, ir atsauce uz vadītāja apliecībām kā uz dokumentiem, kas pierāda vadīšanas tiesību esamību un kas ir izsniegti saskaņā ar šīs direktīvas normām. Vienīgā atkāpe šajā ziņā attiecas uz vadītāju apliecībām, kuras dalībvalstis ir izsniegušas pirms minētās direktīvas

1. panta 1. punkta stāšanās spēkā, tas ir, atbilstoši tās 16. pantam pirms 2013. gada 19. janvāra, un attiecībā uz kurām Direktīvas 2006/126 13. pantā ir paredzēts noregulēt tiesību, kas iegūtas pirms šīs direktīvas īstenošanas, atbilsmes un dažādas tajā definētās vadītāja apliecības kategorijas (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2012. gada 26. aprīlis, *Hofmann*, C-419/10, EU:C:2012:240, 41. punkts, un 2017. gada 26. aprīlis, *Popescu*, C-632/15, EU:C:2017:303, 37. punkts).

49 No minētā izriet, ka dalībvalstī iegūtu vadīšanas tiesību atzīšana kā tāda Direktīvā 2006/126 nav paredzēta, bet šāda atzīšana ir tikai vadītāja apliecību savstarpējas atzīšanas, kas ir paredzēta ar šo direktīvu, sekas.

50 Kā to savos rakstveida apsvērumos it īpaši apgalvo Nīderlandes un Polijas valdības, šo Direktīvas 2006/126 interpretāciju galu galā apstiprina šīs direktīvas mērķi.

51 Kā izriet no Direktīvas 2006/126 preambulas 2. apsvēruma, tās mērķis ir uzlabot ceļu satiksmes drošību un atvieglināt tādu personu brīvu pārvietošanos, kuras apmetas uz dzīvi dalībvalstī, kas nav tā pati, kurā izsniegta vadītāja apliecība. Turklāt no šīs direktīvas preambulas 3. un 4. apsvēruma izriet, ka nepārprotams tās mērķis ir atrisināt un novērst pārskatāmības problēmas pilsoņiem, policijas spēkiem un struktūrām, kas ir atbildīgas par vadītāju apliecību izmantošanu, kā arī vadītāju apliecību viltošanu, kuras ir rezultāts atšķirīgu noteikumu līdzāspastāvēšanai dažādās dalībvalstīs un 110 dažādu vadītāju apliecību paraugu apritei Savienībā. Tādējādi minētā direktīva, kā norādīts šī sprieduma 39. punktā, ir vērsta uz to, lai ilgtermiņā izveidotu visām dalībvalstīm vienota parauga vadītāja apliecību, kuras izsniegšanas minimālās prasības ir saskaņotas tajā pašā direktīvā un kura aizstātu dažādās vadītāju apliecības, kas pastāv dalībvalstīs, tādējādi pakāpeniski izbeidzot vadīšanas prasmju pārbaudījumu dalībvalstī atzīšanu.

52 Taču tas, ka dalībvalstij ir jāatzīst tādi citas dalībvalsts izsniegti sertifikāti kā *CEPC* pamatlietā, kas neatbilst Direktīvā 2006/126 noteiktajām prasībām un kas nav arī viena no vadītāja apliecībām, kuru atbilsme šīs direktīvas 4. pantā noteiktajām kategorijām ir paredzēta tās 13. pantā, būtu pretēji tās dažādajiem mērķiem un tas tā ir arī tad, ja minēto sertifikātu turētāji atbilst savā dzīvesvietas valstī vadītāja apliecības izsniegšanas nosacījumiem minētās direktīvas 1. panta 1. punkta izpratnē un ir ieguvuši tiesības šīs pēdējās minētās valsts teritorijā. Kā ģenerāladvokāts ir norādījis savu secinājumu 56. punktā, Direktīvas 2006/126 mērķim – ieviest standartizētu vadītāja apliecību, kas ļautu jebkurai iestādei jebkurā vietā Savienībā viegli un nekavējoties identificēt [personu], – būtu acīmredzami pretrunā tas, ka šī direktīva tiek interpretēta tādējādi, ka ar to ir noteikts pienākums dalībvalstij atzīt dažādus, vajadzības gadījumā – citas dalībvalsts izdotus, pagaidu dokumentus, lai pamatotu vadīšanas tiesības.

53 Šādu dalībvalsts izsniegtu sertifikātu spēkā esamību būtu grūti pārbaudīt citas dalībvalsts kompetentajās iestādēs, un tas varētu palielināt krāpšanas risku.

54 No minētā izriet, ka dalībvalsts atteikums atzīt dokumentu, kas paredzēts vadīšanas tiesību apliecināšanai un ko izsniegusi cita dalībvalsts, gadījumā, kad šis dokuments, kā *CEPC* pamatlietā, neatbilst Direktīvā 2006/126 paredzētajam vadītāja apliecības paraugam, nav pretrunā šīs direktīvas 2. panta 1. punktam.

55 Šāds atteikums ir jāvērtē vienīgi, ievērojot šo pēdējo minēto tiesību normu, nevis LESD 18., 21., 45., 49. un 56. panta gaismā, uz kuriem arī ir norādīts pirmajā un otrajā jautājumā.

56 Jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru ikviens valsts pasākums tādā jomā, kurā ir veikta izsmeļoša saskaņošana Eiropas Savienības līmenī, ir jāizvērtē, ņemot vērā šī saskaņošanas pasākuma noteikumus, nevis primāro tiesību aktu normas (spriedums, 2015. gada 12. novembris, *Visnapuu*, C-198/14, EU:C:2015:751, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).

57 Šajā gadījumā, lai gan ir taisnība, ka ar Direktīvu 2006/126 ir izdarīta tikai valsts tiesību normu attiecībā uz nosacījumiem, kādos var tikt izsniegta vadītāja apliecība, minimālā saskaņošana (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2012. gada 1. marts, *Akyüz*, C-467/10, EU:C:2012:112, 53. punkts), ar šo direktīvu tomēr ir izsmeļoši saskaņoti dokumenti, kas apliecina vadīšanas tiesības un kas dalībvalstīm ir jāatzīst saskaņā ar tās 2. panta 1. punktu.

58 Turklāt, kā to uzsver Komisija, ir jākonstatē, ka, lai gan Direktīvā 2006/126 ir noteiktas minimālās prasības vadītāju apliecību izsniegšanai, tajā nav noregulēta šīs vadītāja apliecības izsniegšanas administratīvā procedūra. Tādējādi dalībvalstīm ir jānosaka minētā procedūra, it īpaši jānosaka datums, kurā ir jāizsniedz vadītāja apliecība pretendentam, kas izpildījis šīs minimālās prasības.

59 Taču šķiet, ka iesniedzējtiesa uzskata, ka dalībvalsts atteikums atzīt citā dalībvalstī iegūtas vadīšanas tiesības, kuras nevar tikt apstiprinātas ar minētajā direktīvā paredzētā vadītāja apliecības parauga prasībām atbilstošu vadītāja apliecību, var būt diskriminācija, pamatojoties uz dzīvesvietu, kas ir aizliegta Savienības tiesībās.

60 Iesniedzējtiesas skatījumā rezultāts atšķirībām dalībvalstu administratīvajās procedūrās, kas regulē vadītāja apliecības izsniegšanu atbilstoši šīm prasībām, varētu būt tāds – kā pamatlietā – ka personai, kas atbilst Direktīvā 2006/126 noteiktajām prasībām, lai iegūtu vadīšanas tiesības savas dzīvesvietas valstī, tiek piešķirta minētajām prasībām atbilstoša vadītāja apliecība tikai pēc pārejas laikposma beigām, kurā tam ir tikai pagaidu sertifikāts uz ierobežotu laiku, bet citās dalībvalstīs dzīvojošām personām, kas arī atbilst minētajām prasībām, šāda vadītāja apliecība tiek izsniegta uzreiz pēc vadīšanas eksāmena nokārtošanas.

61 Šajā ziņā un pretēji tam, ko, šķiet, uzskata minētā tiesa, pat tad, ja starp dalībvalstīm pastāv atšķirības vadītāju apliecību izsniegšanas procedūrā, dalībvalsts atteikums atzīt tādu citas dalībvalsts izsniegtu dokumentu, kas ir paredzēts vadīšanas tiesību apliecināšanai, kāds ir *CEPC* pamatlietā, ja šis dokuments neatbilst Direktīvā 2006/126 paredzētā vadītāja apliecības parauga prasībām, nevar pārkāpt nedz LESD 18. pantā paredzēto vispārējo principu par aizliegumu diskriminēt, nedz tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, kas Savienības pilsoņiem ir paredzētas LESD 21. pantā, nedz arī LESD 45., 49. un 56. pantā garantētās pamatbrīvības.

62 Atšķirīga attieksme pret vadītāja apliecības pretendentiem, kuri dzīvo Vācijā un Francijā, kas izriet no tā, ka atbilstoši iesniedzējtiesas sniegtajai informācijai Vācijā dzīvojoši vadītāja apliecības pretendenti principā saņem vadītāja apliecību šajā dalībvalstī uzreiz pēc vadīšanas eksāmena nokārtošanas, savukārt Francijā dzīvojošiem vadītāja apliecības pretendentiem parasti tiek noteikts pārejas laikposms, kurā viņiem ir tikai pagaidu, teritoriāli ierobežots sertifikāts, kas apliecina viņu vadīšanas tiesības, pirms vadītāja apliecības izsniegšanas atbilstoši Direktīvā 2006/126 paredzētā vadītāja apliecības parauga prasībām, neizriet no diskriminējošas prakses vienā vai otrā no šīm dalībvalstīm, bet ir sekas atšķirīgu administratīvo procedūru noteikumu pastāvēšanai minētajās dalībvalstīs apstākļos, kad nav veikta saskaņošana (pēc analoģijas skat. spriedumus, 2005. gada 12. jūlijs, *Schempp*, C-403/03, EU:C:2005:446, 45. punkts, un 2011. gada 29. novembris, *National Grid Indus*, C-371/10, EU:C:2011:785, 62. punkts). Kā tas ir norādīts šī sprieduma 43., 44. un 57. punktā, Savienības tiesību pašreizējā situācijā Direktīvā 2006/126 ir paredzēta tikai noteiktu materiālo prasību, saskaņā ar kurām tiek izsniegta tās 1. pantā paredzētā vadītāja apliecība, minimālā saskaņošana.

63 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo un otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2006/126 2. panta 1. punkts, kā arī LESD 18., 21., 45., 49. un 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā dalībvalsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru šī dalībvalsts var atteikties atzīt citā dalībvalstī izsniegtu sertifikātu, kas apliecina tā īpašnieka vadīšanas tiesības, ja šis sertifikāts neatbilst šajā direktīvā paredzētā vadītāja apliecības parauga prasībām, pat ja minētā sertifikāta īpašnieks ir izpildījis minētajā direktīvā paredzētās prasības vadītāja apliecības izsniegšanai.

Par trešo un ceturto jautājumu

64 Uzdodot trešo un ceturto jautājumu, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2006/126 2. panta 1. punkts, kā arī LESD 18., 21., 45., 49 un 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem netiek pieļauts, ka dalībvalsts paredz kriminālsodu vai administratīvu sodu personai, kura, lai gan tā atbilst šajā direktīvā paredzētajām vadītāja apliecības izsniegšanas prasībām, vada mehānisko transportlīdzekli tās teritorijā un tās rīcībā nav minētajā direktīvā paredzētajam vadītāja apliecības paraugam atbilstoša vadītāja apliecība, un kura, gaidot, kad cita dalībvalsts izsniegs šādu vadītāja apliecību, var savas vadīšanas tiesības minētajā citā dalībvalstī pierādīt tikai ar tās izsniegtu pagaidu sertifikātu.

65 Kā savu secinājumu 64. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, Direktīvā 2006/126 nav ietverta neviena tiesību norma attiecībā uz iespējamām sankcijām, kas jāuzliek gadījumā, ja nav vadīšanas tiesību vai nav uzrādīta vadītāja apliecība, kura atbilst minētajā direktīvā paredzētā vadītāja apliecības parauga prasībām, vai šīs tiesības apliecinošs cita veida dokuments.

66 Šajā ziņā jānorāda, ka šajā direktīvā nav paredzēti arī noteikumi par vadītāju pienākumu nēsāt līdzi vadītāja apliecību, kas izsniegta atbilstoši minētajā direktīvā noteiktajām prasībām.

67 Turklāt Direktīvas 2006/126 2. panta 1. punktā paredzētais vadītāja apliecību savstarpējas atzīšanas pienākums neizslēdz to, ka dalībvalstis var paredzēt sankcijas vadītājiem, kuri nevar uzrādīt kompetentajām iestādēm vadītāja apliecību, kas izsniegta atbilstoši minētajām prasībām un pierāda viņu vadīšanas tiesības.

68 No minētā izriet, ka, tā kā nav Savienības regulējuma šajā jomā, dalībvalstīm principā ir kompetence sodīt par to, ka nav izpildīts pienākums uzrādīt tādu vadītāja apliecību, kas atbilst Direktīvā 2006/126 paredzētā vadītāja apliecības parauga prasībām un ko tās var likumīgi prasīt no personām, kuras vada mehānisko transportlīdzekli to teritorijā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1996. gada 29. februāris, *Skanavi* un *Chryssanthakopoulos*, C-193/94, EU:C:1996:70, 36. punkts, kā arī 1998. gada 29. oktobris, *Awoyemi*, C-230/97, EU:C:1998:521, 25. punkts).

69 Tomēr dalībvalstis nevar paredzēt šajā jomā sankciju, kas varētu apdraudēt Savienības pilsoņiem LESD 21. pantā noteiktās tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, kuru īstenošanas atvieglošana ir Direktīvas 2006/126 mērķis (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1996. gada 29. februāris, *Skanavi* un *Chryssanthakopoulos*, C-193/94, EU:C:1996:70, 36. punkts; 1998. gada 29. oktobris, *Awoyemi*, C-230/97, EU:C:1998:521, 26. punkts, kā arī 2012. gada 26. aprīlis, *Hofmann*, C-419/10, EU:C:2012:240, 77. punkts), vai LESD 45., 49. un 56. pantā garantētās pamatbrīvības.

70 Attiecībā uz LESD 18. pantu, uz kuru arī norāda iesniedzējtiesa, ir jāatgādina, ka šo tiesību normu, kurā ir paredzēts princips par diskriminācijas pilsonības dēļ aizliegumu, nav paredzēts piemērot autonomi tikai Savienības tiesībās reglamentētos gadījumos, attiecībā uz kuriem LESD nav paredzēti īpaši noteikumi par diskriminācijas aizliegumu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1998. gada 12. maijs, *Gilly*, C-336/96, EU:C:1998:221, 37. punkts, kā arī 2017. gada 18. jūlijs, *Erzberger*, C-566/15, EU:C:2017:562, 25. punkts).

71 Šajā gadījumā, tā kā iesniedzējtiesa nenorāda iemeslus, kuru dēļ *I* atradās Vācijā, iesniedzējtiesai ir jānosaka, vai vienas no pamatbrīvībām, kas garantētas LESD 45., 49. un 56. pantā, pastāvēšana, arī īstenojot principu par diskriminācijas aizliegumu, var tikt pārkāpta, nosakot sankciju *I*.

72 Ja tas tā nebūtu, tā kā *I*, šķiet, ir Savienības pilsonis – kas arī ir jāpārbauda iesniedzējtiesai – katrā ziņā, pārvietojoties no Francijas uz Vāciju, šī persona kā Savienības pilsonis ir izmantojusi savas LESD 21. pantā garantētās tiesības brīvi pārvietoties Savienībā.

73 Tomēr no iesniedzējtiesas lēmuma, kā arī no atbildes uz pirmo un otro jautājumu izriet, ka šajā gadījumā atšķirībā no personām, pret ko tika uzsākta kriminālvajāšana lietā, kurā ir taisīts 1996. gada 29. februāra spriedums *Skanavi* un *Chryssanthakopoulos* (C-193/94, EU:C:1996:70), *I*, kam ir vadīšanas tiesības Francijā, pamatlietas faktu norises laikā vismaz saskaņā ar Savienības tiesībām nebija šādas tiesības citās dalībvalstīs, kuras šo dalībvalstu iestādēm atbilstoši Direktīvas 2006/126 2. panta 1. punktam būtu jāatzīst, kaut arī ieinteresētās personas turējumā šajā datumā nebija vadītāja apliecības, kas atbilstu šajā direktīvā paredzētā vadītāja apliecības parauga prasībām un kas pierādītu, ka viņš atbilst šajā direktīvā paredzētajām prasībām brīdī, kad šī apliecība viņam tika izsniegta. Turklāt no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka *CEPC*, kas viņam bija izsniegts Francijā, ir derīgs tikai Francijas teritorijā.

74 Tādējādi pretrunā LESD 21., 45., 49. un 56. pantam nešķiet tas, ka tādam vadītājam, kāds ir *I*, kuram nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību Vācijā, šajā dalībvalstī tiek uzlikts sods.

75 Tomēr ir svarīgi, lai noteiktā sankcija nebūtu nesamērīga ar pamatlietas faktu nopietnību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1996. gada 29. februāris, *Skanavi* un *Chryssanthakopoulos*, C-193/94, EU:C:1996:70, 36. un 38. punkts).

76 Jākonstatē, ka fakts, ka persona vada transportlīdzekli dalībvalsts teritorijā, bet tai ir citā dalībvalstī piešķirtas vadīšanas tiesības, taču vēl nav Direktīvā 2006/126 paredzētā vadītāja apliecības parauga prasībām atbilstošas vadītāja apliecības, noteikti šķiet mazāk nevēlams nekā tas, ka persona vada transportlīdzekli dalībvalsts teritorijā bez jebkādām vadīšanas tiesībām, it īpaši, ievērojot minētās direktīvas mērķi, kas ir atgādināts šī sprieduma 51. punktā un kas ir – uzlabot ceļu satiksmes drošību.

77 Tādējādi tas, ka dalībvalsts uzliek tādam vadītājam, kāds ir *I*, kurš ieguvis vadīšanas tiesības citā dalībvalstī, bet kurš vēl nav saņēmis Direktīvā 2006/126 paredzētā vadītāja apliecības parauga prasībām atbilstošu vadītāja apliecību, bargu krimināl sodu vai administratīvu sodu, piemēram, brīvības atņemšanu vai liela apmēra naudas sodu, būtu nesamērīgi salīdzinājumā ar aplūkoto faktu nopietnību un tādējādi pārkāptu šī vadītāja tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, kas Savienības pilsoņiem ir piešķirtas ar LESD 21. pantu, vai LESD 45., 49. un 56. pantā garantētās pamatbrīvības. Savukārt nesamērīga nebūtu vieglas sankcijas noteikšana, piemēram, administratīvs naudas sods saprātīgā apmērā.

78 Tādējādi iesniedzējtiesai, novērtējot *I* izdarītā pārkāpuma smagumu un viņam uzliktā soda bargumu, kā iespējams atbildību mīkstinošs apstāklis ir jāņem vērā tas, ka *I* ir ieguvis vadīšanas tiesības Francijā, ko apliecina *CEPC*, kurš, kā norāda pati šī tiesa, principā pirms tā derīguma termiņa beigām pēc ieinteresētās personas pieprasījuma tiks nomainīts pret Direktīvā 2006/126 paredzētā vadītāja apliecības parauga prasībām atbilstošu vadītāja apliecību. Šai tiesai būs arī saistībā ar tās analīzi jāpārbauda, kādus faktiskus draudus ceļu satiksmei ir radījis *I* Vācijas teritorijā.

79 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz trešo un ceturto jautājumu jāatbild, ka Direktīvas 2006/126 2. panta 1. punkts, kā arī LESD 21., 45., 49. un 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā tas, ka dalībvalsts nosaka sankciju personai, kura, lai gan atbilst šajā direktīvā paredzētajām vadītāja apliecības izsniegšanas prasībām, vada mehānisko transportlīdzekli tās teritorijā bez minētajā direktīvā paredzētā vadītāja apliecības parauga prasībām atbilstošas vadītāja apliecības un kura, gaidot, kad cita dalībvalsts izsniegs šādu vadītāja apliecību, var vienīgi pierādīt savas vadīšanas tiesības, kas iegūtas minētajā citā dalībvalstī, ar tās izsniegtu pagaidu sertifikātu, ar nosacījumu, ka šī sankcija nav nesamērīga ar attiecīgo faktu nopietnību. Šajā ziņā iesniedzējtiesai, novērtējot attiecīgās personas izdarītā pārkāpuma smagumu un tai uzliktā soda bargumu, kā iespējams atbildību mīkstinošs apstāklis ir jāņem vērā tas, ka attiecīgā persona ir ieguvusi vadīšanas tiesības citā dalībvalstī, ko apliecina minētās citas dalībvalsts sertifikāts un kas principā pirms tā derīguma termiņa beigām pēc attiecīgās personas pieprasījuma tiks nomainīts pret Direktīvā 2006/126 paredzētā vadītāja apliecības parauga prasībām atbilstošu vadītāja apliecību. Šai tiesai ir arī saistībā ar tās analīzi jāpārbauda, kādus faktiskus draudus ceļu satiksmei attiecīgā persona ir radījusi tās teritorijā.

Par tiesāšanās izdevumiem

80 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) **Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra Direktīvas 2006/126/EK par vadītāju apliecībām 2. panta 1. punkts, kā arī LESD 18., 21., 45., 49. un 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā dalībvalsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru šī dalībvalsts var atteikties atzīt citā dalībvalstī izsniegtu sertifikātu, kas apliecina tā īpašnieka vadīšanas tiesības, ja šis sertifikāts neatbilst šajā direktīvā paredzētā vadītāja apliecības parauga prasībām, pat ja minētā sertifikāta īpašnieks ir izpildījis minētajā direktīvā paredzētās prasības vadītāja apliecības izsniegšanai;**

2) **Direktīvas 2006/126 2. panta 1. punkts, kā arī LESD 21., 45., 49. un 56. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā tas, ka dalībvalsts nosaka sankciju personai, kura, lai gan atbilst šajā direktīvā paredzētajām vadītāja apliecības izsniegšanas prasībām, vada mehānisko transportlīdzekli tās teritorijā bez minētajā direktīvā paredzētā vadītāja apliecības parauga prasībām atbilstošas vadītāja apliecības un kura, gaidot, kad cita dalībvalsts izsniegs šādu vadītāja apliecību, var vienīgi pierādīt savas vadīšanas tiesības, kas iegūtas minētajā citā dalībvalstī, ar tās izsniegtu pagaidu sertifikātu, ar nosacījumu, ka šī sankcija nav nesamērīga ar attiecīgo faktu nopietnību. Šajā ziņā iesniedzējtiesai, novērtējot attiecīgās personas izdarītā pārkāpuma smagumu un tai uzliktā soda bargumu, kā iespējams atbildību mīkstinošs apstāklis ir jāņem vērā tas, ka attiecīgā persona ir ieguvusi vadīšanas tiesības citā dalībvalstī, ko apliecina minētās citas dalībvalsts sertifikāts un kas principā pirms tā derīguma termiņa beigām pēc attiecīgās personas pieprasījuma tiks nomainīts pret Direktīvā 2006/126 paredzētā vadītāja apliecības parauga prasībām atbilstošu vadītāja apliecību. Šai tiesai ir arī saistībā ar tās analīzi jāpārbauda, kādus faktiskus draudus ceļu satiksmei attiecīgā persona ir radījusi tās teritorijā.**

[Paraksti]